

Türkçenin Büyük Hazinesi

DİVÂNÜ LUGÂTİ'T-TÜRK

Türk dilinin, tarihinin ve kültürünün paha biçilmez hazinelerinden biri olup pek çok sahada "ilk" olma vasfı taşıyan müstesna bir eserdir...

Eser, 1072-1074 yılları arasında Kâşgarlı Mahmud tarafından, Selçuklu devrinde Sultan Alp Arslan ile Melikşah döneminde yazılmıştır. Abbasî halifesi Muktedî Biemrillâh'ın emriyle hazırlanmış, Bağdat'ta halifeye takdim edilmiştir.

Arapça-Türkçe olarak hazırlanmış; açıklamalar Arapça, madde başları Türkçedir.

İÇERİĞİNDE Neler Var?

8 kitap hâlinde düzenlenmiş, kelimeler hece harfleri sırasına göre dizilmiştir.

8.000 8 bine yakın madde başı

5.000 5 binden fazla isim

3.000 3 binden fazla fiil

17.000 17 binden fazla kelime

300 300'e yakın atasözü

246 246 manzume (şiiir)

Niçin HAZIRLANDI?

Türkçenin zenginliğini, inceliğini ve ifade kudretini ortaya koymak; Türk dilini tanıtmak ve Türkçeyi öğretmek amacıyla hazırlanmıştır.

11. yüzyıl Türk dünyası, 20 ana boy üzerinden tanımlanmış ve bu boylar, Rum (Bizans) sınırından doğuya doğru sıralanmıştır. Bunun yanı sıra **Oğuzların 24 boyundan** da bahsedilmiştir.

Kaç Dile ÇEVİRİLDİ?

Türkiye Türkçesi, Özbekçe, Uygurca, İngilizce, Kazakça, Çince, Farsça, Rusça ve Azerbaycan Türkçesi gibi birçok dile çevrilmiştir.

KAYIP Hazine

Eser, 192 yıl sonra 1266'da Muhammed bin Ebî Bekr bin Ebî'l-Feth es-Sâvî tarafından asıl nüshasından istinsah edilmiştir.

Bu nüsha, yüzyıllar boyunca kayıp kalmış; nihayet 1914'te, yaklaşık 650 yıl sonra, **Ali Emîrî Efendi** tarafından İstanbul Beyazıt Sahaflar Çarşısı'nda bulunmuştur. **Kilisli Rifat** tarafından istinsah edilen eser, 1917'de basılarak herkese duyurulmuştur. Orijinal nüshayı, **Ali Emîrî Efendi** kendi kurduğu Millet Kütüphanesi'ne bağışlamıştır.

Eserde Geçen ÜLKELER

Çin, Tabgaç, Kıtay, Tangut, Japonya (Cabarka), Bizans (Rum), Rus, Bulgar, Peçenek, Frenk, Hindistan, Sind, Yemen, Çad, Berber Ülkeleri, Habeş, Zenci Ülkeleri, Mısır, Mağrip, Endülüs...

Eserde Geçen TÜRK COĞRAFYASI

Balasagun, Barsgan, Kaşgar, Taraz, İsbicab, Isık Göl Çevresi, Türkistan, Mâverâünnehir, Buhara, Semerkant, Horasan, Harezmi, Azerbaycan, İrtiş Vadisi, Ötüken, Tanrı Dağları Havzası

ÖNEMİ Nedir?

Türkçenin bilinen en eski sözlüğüdür.

İlk Türkçe dil bilgisi kitabıdır.

Türkçenin sondan eklemeli bir dil olduğunu ortaya koyan **ilk eserdir.**

Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanmış **ilk uygulamalı Türkçe öğretim kitabıdır.**

Türk tarihi, coğrafyası, mitolojisi ve halk kültürüne dair **ilk ansiklopedik eserdir.**

Türk boylarının damgalarını gösteren **ilk kitaptır.**

Çok sayıda Türk boyu hakkında bilgi veren **ilk kaynaklardan** biridir.

Türk dilinin ağız özelliklerini ele alan **ilk çalışmadır.**

Japonya'yı harita üzerinde gösteren **ilk eserdir.**

Orhun Âbideleri'nden sonra günümüze ulaşan **en eski Türkçe kaynaklardan** biridir.

"Bu eserimin, bana sonsuz bir şan ve ebedî bir azık olması için Allah'tan yardım diledim ve ona Divânü Lugâti't-Türk adını verdim."

**KAŞGARLI
MAHMUD**

